

handledes og vedtoges, alle Oplysninger om Antallet af de Leiligheder, som man agtede at lægge en Skattebyrde paa; saadanne Oplysninger havde nu og ere meddeelte som Bilag til de ved 2den Behandling stillede Vædringsforslag; de vise, at det er et særdeles stort Antal Leiligheder og en betydelig Deel af Befolkningen, der rammes føleligt af Loven af 4de Marts 1857.

Mindretallet (Gad og Nyholm) er enigt med Fleertallet i, at Lov af 4de Marts 1857 § 2 ophæves, og at Huusleiligheder indtil 64 □ Alen fremdeles fritages for alle de Afgifter, som Forordning af 1ste October 1802 og senere Bestemmelser hjemle, men vi formene derhos, at der er Anledning til at gaae noget videre, for at den saakaldte arbejdende Klasse ogsaa i Henseende til Bolig kan komme til at nyde noget Godt af den fremadskridende Udvikling, som i alle Retninger har fundet Sted i de sidste 60 Aar.

Mindretallet indbyrder, at de, som i 1837 virkede for, at alle Huusleiligheder paa under 64 □ Alen efterhaanden maatte forvinde i Kjøbenhavn, faae Sagen fra et noget eensidigt Synspunkt, men det forekommer os, at Fleertallet nu er ligesaa eensidigt, naar det ønsker en Lovgivning sat i Kraft, som utvivlsomt vil have til Følge, at Alle af Arbejderklassen faktisk udelukkes fra at komme til at behoe Leiligheder af et noget større Areal, eller med andre Ord — thi det er egentlig det praktiske Spørgsmaal — fra Leiligheder med 2 Værelser foruden Kjøkken (64—80 □ Alen) istedetfor Leiligheder med 1 Værelse og Kjøkken (indtil 64 □ Alen). — Det er nemlig indlysende, at naar disse sidste Leiligheder ere skattefrie, medens de første beskattes temmelig høit, saa vil paa Grund heraf opstaae en saadan Priisforskjel imellem dem, at 64 □ Alen netop bliver Grændsen for Leiligheder, som behoes af den fattigere Deel af Befolkningen. Sættes derimod Grændsen tildeels høiere (i Staden indenfor Voldene bliver Mindretallet ligesom Fleertallet staaende ved 64 □ Alen), saa vil sikkerlig i Forstæderne foruden Huse med Leiligheder

paa 64 □ Alen og derunder ogsaa bygges endeel Huse med Leiligheder paa mellem 64 og 80 □ Alen, thi disse sidste blive netop paa Grund af Bygningsloven af 17de Marts 1856 (2 Trapper) ikke synderlig dyrere at opføre end den første Art Huse. — Naar begge nu stilles lige med Hensyn til Beføstningen, blive Leiligheder paa 2 Værelser med Kjøkken kun lidt dyrere end Leiligheder paa 1 Værelse og Kjøkken i samme Qvarteer og neppe dyrere end denne Art Leiligheder inde i Byen. — Men herved opnaaes 2 Fordele, deels at det forhaabentlig vil lykkes ikke aldeles faa Arbejderfamilier at forstaae sig det Velvære, som unægtelig i mange Henseender er knyttet til Raadigheden over idetmindste 2 Beboelsesværelser, deels at ogsaa denne Deel af Stadens Befolkning frivillig vil sprede sig mere, idet Mange ville ligesom de mere Velhavende flytte udenfor Porten, for at faae et hyggeligere Hjem til samme Leie.

Naar Fleertallet herimod indvender, at Familier i Leiligheder paa 2 Værelser ville tage 1 eller 2 Logerende tilhuse, saa skal dette ikke absolut benægtes, men ligesom man ikke kan see Andet, end at hele denne Betragtning i Grunden gaaer i Retning af et overhovedet lidet tiltalende faderligt Formynderskab, saaledes er man forøvrigt overbevist om, at endnu flere ville foretrække at behoe de 2 Værelser alene, naar Prisen kun er lidet høiere end for 1 Værelse. Og de, som desuagtet af tvingende oeconomicke Grunde leie ud til Logerende, ere da ikke herved synderlig uheldigere stillede, end om de iforveien kun havde 1 Værelse, medens de dog nu drage Fordeelen af den billigere Leie. At et eller andet Sted endog 2 hele Familier slaae sig sammen, kan albrig forhindres, hvordan man end indretter Leilighederne; men da sligt Fællesskab altid medfører meget store Ulemper for begge Partier, vil det sikkerlig kun sjældent komme til at finde Sted, i alt Fald i større Udstrækning kun under Forhold, hvor Smaaleiligheds Priis paa Grund af ganske særegne Conjuncturer stiger til en usædvanlig Høide, og i saa Fald bliver Spørgsmaalet jo, om det omdebatterede Onde alligevel ikke er mindre end de andre Under, som i det tænkte Tilfælde uundgaeligt ramme